

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

BENMÄRGSPREPARAT	4
BRÖSTPREPARAT	4
<i>Grovnåls-, mellannålsbiopsier</i>	4
<i>Sentinel node</i>	5
<i>Axillarlymfkörtlar</i>	5
<i>Sektorresektat - receptorbestämning</i>	6
<i>Mastektomipreparat</i>	8
<i>Reduktionsplastik</i>	8
GYNEKOLOGISKA PREPARAT.....	9
<i>Cervix- och corpuskräp</i>	9
<i>Portiobiopsi</i>	9
<i>Cervixkon/excision</i>	10
<i>Ovarier</i>	10
<i>Uterus</i>	10
<i>Placenta</i>	11
<i>Omhändertagande av foster och medföljande placenta</i>	11
HUDBIOPSIER.....	12
<i>Excisioner</i>	12
<i>Stansbiopsier</i>	13
<i>Curetage/ Shavebiopsi</i>	13
LYMFKÖRTLAR	14
<i>Lymfomfrågeställning</i>	14
<i>Lymfkörtlar övriga</i>	14
MAG-TARMKANALEN, ESOFAGUS, VENTRIKEL, DUODENUM, COLON	15

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

<i>Duodenalbiopsi</i>	15
<i>Esofagus (Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.)</i>	15
<i>Px (provexcisioner)</i>	16
<i>Colonpolyp</i>	16
<i>Stora operationspreparat</i>	16
UROLOGPREPARAT	17
<i>Njurbiopsi</i>	17
<i>Nephrectomipreparat</i>	18
<i>Prostata(Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.)</i>	18
<i>(nålsbiopsi)</i>	18
<i>Prostata (transuretär resektion)</i>	19
<i>E nukleationspreparat /Adenomektomier</i>	19
<i>Prostatectomi</i>	19
<i>Urinblåsa(Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.)</i>	20
<i>(px)20</i>	
<i>Urinblåsa (transuretär resektion)</i>	20
<i>Urinblåsa (cystectomi)</i>	21
<i>Vasectomi</i>	21
ÖVRIGA PREPARAT	21
<i>Appendix</i>	21
<i>Gallblåsa</i>	22
<i>Parathyreoidea</i>	22

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

<i>Testikel</i>	23
<i>Thyreoida</i>	23
<i>Bronch och lungbiopsi</i>	23
<i>Temporalisbiopsi</i>	24
<i>Leverbiopsi</i>	24
<i>Muskelbiopsi</i>	25
<i>Amyloiddiagnostik- bukfettsbiopsi</i>	25

För uppgift om referenser hänvisas till förteckning: [Referensbibliotek](#) ,
[Regionalt cancercentrum väst](#), [Kvast](#)

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

BENMÄRGSPREPARAT

Allmänt	Prov diagnostiseras på SU i Göteborg Uppgift om Hb, LPK och TPK anges på remissen. Relevant anamnes/tidigare diagnos samt tydlig frågeställning
Ordination	Millennium anslutna ska använd ordination: Patologi Benmärg/lymfoid Övriga använd SU´s PAD remiss
Utförande	För morfologisk bedömning insänds: Benmärgsbiopsi (crisabiopsi), optimalt minst 20mm Samt 2 utstryksglas med benmärgsaspirat. För utförlig instruktion se: KVASTs Hematopatologigrupp (svfp.se)
Fixering	Benmärgsbiopsi (crisabiopsi) 4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20 Utstryksglas lufttorkas (får ej komma i kontakt med formaldehyd), skickas in i plastfodral
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov i rumstemperatur tills nästa dag.

BRÖSTPREPARAT

Grovnåls-, mellannålsbiopsier

Allmänt	Ange antal biopsier och lokalisation. Ange dag för PAD-rond
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst Övriga använd PAD remiss. (förtryckt Bröstremiss)
Utförande	Biopsier från olika lokalisationer placeras i numrerade burkar med varje preparats lokalisation angiven på burk och remiss/ i ordination. För att

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

	undvika att biopsierna fragmenteras läggs dessa på ett "rispapper" som viks ihop.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd, (färgad) Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00

Sentinel node

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst Övriga använd PAD remiss. (vid bröstcancer anv förtryckt remiss)
Utförande	1 - 2 lymfkörtlar undersöks som sentinel node. OBS: körtlar som är sentinel node separeras från eventuella resterande körtlar /vävnad brevid.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov fixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Axillarlymfkörtlar

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst Övriga använd PAD remiss, (vid bröstcancer använd förtryckt remiss)
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Sektorresektat - receptorbestämning

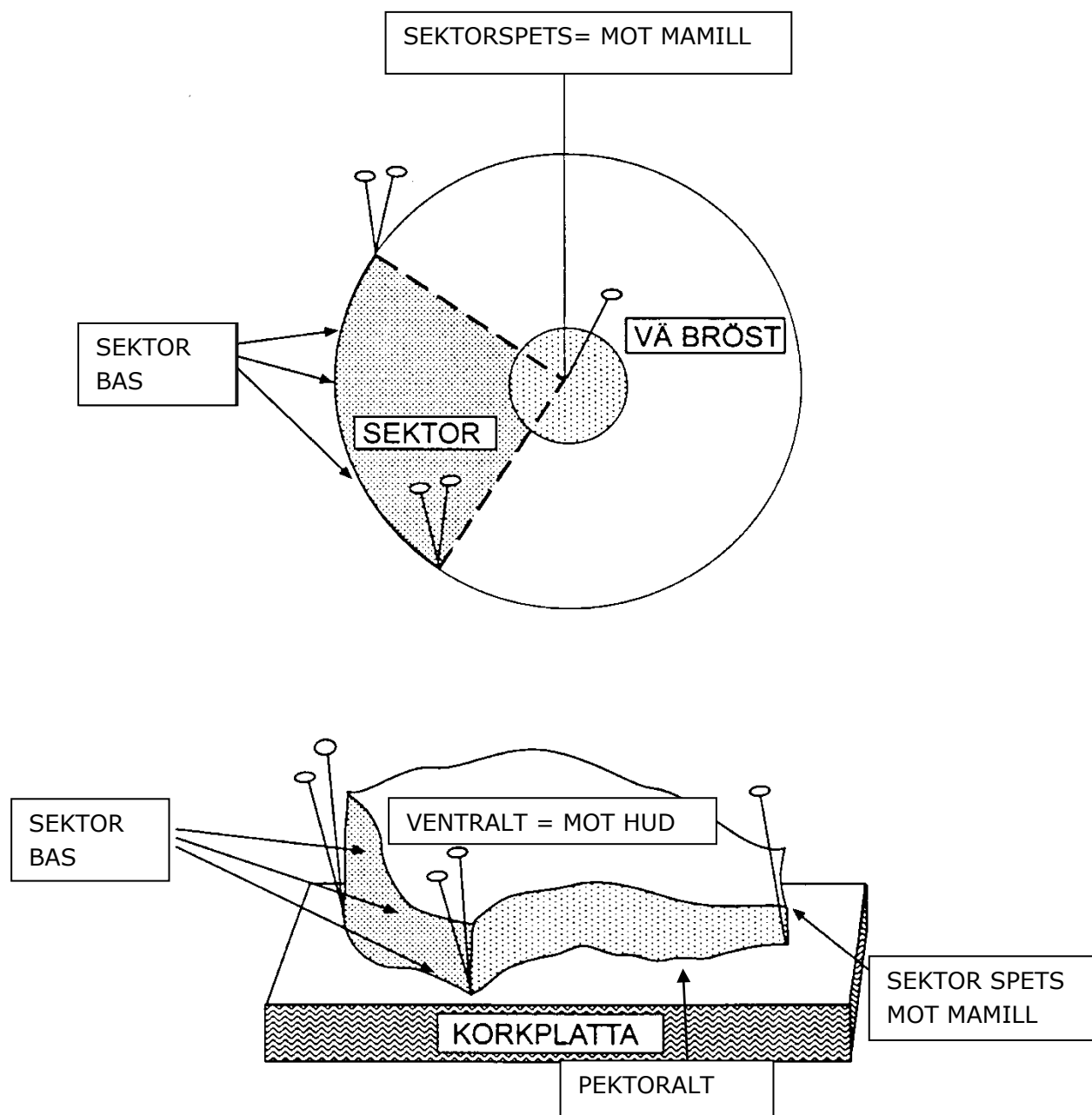
Allmänt	<p>Receptorbestämning gör anmälan i förväg</p> <p>Se fryssnitt - ofixerat vävnadsmaterial på hemsida/intranät.</p> <p>Behov av service efter kl. 16.00. Kontakta i god tid laboratoriet.</p> <p>Ange på remissen om ingreppet görs pga palpabel tumör eller pga av mammografiskt fynd (mikroförkalkning eller annat).</p>
Ordination	<p>Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst</p> <p>Övriga använd PAD remiss. (förtryckt bröstremiss)</p>
Utförande	<p>Preparatet spänns upp på korkplatta och markeras med knappnålar, se figur på nästkommande sida. Dorsala ytan på sektorpreparat tuschas svart (torka noga och spraya ev. med 5% ättiksyra för att fixera tusch)</p> <p>Preparat från bröstbevarande kirurgi med icke palpabla tumörer ska skickas ofixerade till preparatröntgen.</p> <p>Utskriven röntgenbild <u>ska</u> medfölja provet till laboratoriet.</p>
Fixering	<p>Receptorbestämning/preparatröntgen - Fixeras inte</p> <p>I övrigt; 4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20</p>
Transport	<p>Receptorbestämning/preparatröntgen. Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00.</p> <p>Kontakta alltid personal vid överlämnandet.</p> <p>I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.</p>

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

1996-06-01

SEKTORRESEKTION

Modifierad
2019

Beteckningen "mot mammillen" används för den mest centralt belägna delen av preparatet och klockslag för perifera delar.

Knappnålarnas läge antecknas på remissen. Den dorsala (djupa) delen av preparatet läggs mot korkplattan.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Mastektomipreparat

Allmänt	Vid Receptorbestämning - gör anmälan i förväg , Se avsnitt "fryssnitt - ofixerat vävnadsmaterial på hemsida /intranät Behov av service efter kl. 16.00. Kontakta i god tid laboratoriet. Ange om ingreppet görs pga av palpabel tumör eller pga av mammografiskt fynd (mikroförkalkning eller annat).
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst Övriga använd PAD remiss. Förtryckt bröstremiss.
Utförande	Preparatet märks med sutur mot axillen. Vid tumörer mindre än 10mm (gäller även multifokala tumörer där en av tumörerna är mindre än 10mm). Dvs generellt vid icke palpabla tumörer skall preparatet röntgas och utskriven röntgenbild <u>ska</u> medfölja till laboratoriet.
Fixering	Receptorbestämning; Fixeras inte Mastektomipreparat som redan är tumördiagnostiserade (inget behov av receptorbestämning); fixeras i fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Reduktionsplastik

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Bröst Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Ange sida (höger/vänster).
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

GYNEKOLOGISKA PREPARAT

Cervix- och corpuskrap

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Skrapvävnad sköljs försiktigt före fixering med fysiologisk koksaltlösning för att avlägsna blod(gäller även misstänkt mola). Fraktionerad abrasio placeras i separata burkar märkta "1 cervix" och "2 corpus".
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före 16.00 I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Portiobiopsi

Allmänt	Ange antal biopsier
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Om biopsier från olika lokalisationer tas placeras de i numrerade burkar med varje preparats lokalisation angiven på burk och remiss/ i ordination.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Cervixkon/excision

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Preparat i ett stycke underlättar radikalitetsbedömningen. Uppnålas anatomiskt riktigt, enligt klockmarkering på korkplatta (pil = klockan 12). Konen ska vara <u>icke uppskuren</u> med distala, skivepitelbeklädda, ytan uppåt. Nålar i olika färger används för eventuell ytterligare orientering. För att optimera fixering av provet; tryck ej ned vävnaden helt mot korken. Om provet tas i flera delar, nålas delarna med fördel upp på separata korkplattplattor och läggs i separata provtagningskärl. Hela knivskurna koner kan suturmarkeras klockan 12 och skickas omonterade.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Ovarier

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Töm ej eventuella cystor, alternativt ange cystinnehåll (=färg, form och mängd)
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Uterus

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Utförande	4 % fosfatbuffrad formaldehyd insprutas i kaviteten med en tunn slang så att slemhinnan fixeras. Fixeringslösningen tränger annars inte in i kaviteten och den ofixerade slemhinnan blir svår att bedöma pga av autolys.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Placenta

Allmänt	Hel placenta är att föredra. Prov diagnostiseras på SU i Göteborg
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd SU´s PAD remiss
Utförande	Överlämna till personal på patologlab SÄS
Fixering	Ofixerat, personal på lab ombesörjer fixering efter undersökning
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. Kontakta personal vid inlämnandet av all ofixerad vävnad. I annat fall förvaras prov ofixerat i kylskåp tills nästa dag.

Omhändertagande av foster och medföljande placenta

Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination; Patologi Omhändertagande av foster samt om PAD önskas; ordination Patologi Allmän Foster/barn fr.o.m. vecka 22 ordination; Patologi Klinisk obduktion Övriga: Om PAD önskas: Använd PAD remiss samt "Läkarintyg till patologavdelning för omhändertagande av foster enligt begravnings lagstiftningen och SOSFS 2009:15" PAD önskas ej: Fyll i "Läkarintyg till patologavdelning för omhändertagande av foster enligt begravnings lagstiftningen och SOSFS 2009:15"
------------	--

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Fixering	Lämnas in ofixerat till personal på patologlab Borås SÄS
Utförande	<p>Vecka $\leq 21+6$:</p> <p>PAD-undersökning: Placenta bör alltid medfölja foster vid PAD.</p> <p>Foster och placenta lämnas till personal ofixerat på Patologlab-SÄS som ombesörjer skickning till obduktionsavdelningen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset där PAD utförs.</p> <p>Lämna över personligen till personal på patologlab</p> <p>Vecka 9+0 till 21+6:</p> <p>Ingen PAD-undersökning:</p> <p>Foster lämnas ofixerat till laboratoriet. Ange ev särskilda önskemål</p> <p>Lämna över personligen till personal på patologlab</p> <p>Fr.o.m. vecka 22 (SFS 2008:208):</p> <p>Begravningslagen gäller. Barn och placenta transporteras till Obduktionsavdelningen.</p>
Transport	<p>Inlämning till avdelningen före kl. 16.00. Kontakta personal vid inlämnandet av ofixerad vävnad</p> <p>I annat fall förvaras ofixerat foster och placenta i kylskåp tills nästa dag.</p>

HUDBIOPSIER

Excisioner

Allmänt	Undvik tuschmarkeringar på huden. Gör ej insnitt i preparatet
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Hud Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Vid excision av förändring med radikalitetsbedömning: Suturmärk preparatet (lös knut) i spets eller på långsidan. Ange anatomisk riktning för sutur, alternativt klockslag. Ange excisionens lokalisering
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.
-----------	---

Stansbiopsier

Allmänt	<p>Ange antal stansar, storlek och lokalisering</p> <p>Dermatos frågeställning ska tydligt framgå av remisstexten.</p> <p>Immunfluorescensundersökning (IF) utförs på SU i Göteborg</p>
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Hud
Remiss	<p>PAD remiss.</p> <p>IF: SU 's Remiss; "immunologi 1 autoimmunitet"</p>
Utförande	Hudstansar bör omfatta tillräcklig mängd subcutis för bästa resultat ska uppnås.
Fixering	<p>Immunfluorescensundersökning; Michels lösning -Kontakta Immunologiska laboriet Sahlgrenska Göteborg 031-3424917</p> <p>I övrigt 4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20</p>
Transport	<p>Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00.</p> <p>I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.</p> <p>Beställ transport till SU för Immunofluorescensprov - i annat fall förvaras prov i Michels lösning i kylskåp tills nästa dag</p>

Curetage/ Shavebiopsi

Allmänt	
Ordination	<p>Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Hud</p> <p>Övriga använd PAD remiss.</p>
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.
-----------	---

LYMFKÖRTLAR

Lymfomfrågeställning

Allmänt	Preparat med lymfommisstanke – anmäl till lab i förväg Se fryssnitt - ofixerat vävnadsmaterial. Behov av service efter kl. 16.00. Kontakta i god tid laboratoriet.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Lymfkörtlar ska tas ut hela (får inte delas). Om förstorade lymfkörtlar finns på flera lokaler bör man i första hand välja axillära eller supraklavikulära , i andra hand cervikala och i tredje hand (undvik helst) inguinala. Lymfkörteln placeras komppressionsfritt i koksalt i preparatburk. Nålbiopsier bör endast utföras då lymfomengagemang misstänks på svåråtkomliga lokaler – dock med risk för försämrad morfologi och större osäkerhet i diagnostiken.
Fixering	Fixeras inte om provet är större än 1cm ³ Mindre vävnadsbitar samt nålbiopsier fixeras i 4% fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. Kontakta personal vid inlämnandet av ofixerad vävnad. Det ofixerade preparatet ska inkomma till laboratoriet inom en timma efter exstirpation. Preparat som inte kan nå laboratoriet i tid fixeras i 4 % fosfatbuffrad formaldehyd och insänds på sedvanligt sätt.

Lymfkörtlar övriga

Allmänt	Portvaktskörtel (sentinel node) malignt melanom; 1-3 lymfkörtlar, icke portvaktskörtlar läggs separat.
---------	--

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Dela/skär ej igenom enskilda lymfkörtlar eller terapeutiska lymfkörtelutrymningar.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

MAG-TARMKANALEN, ESOFAGUS, VENTRIKEL, DUODENUM, COLON

Duodenalbiopsi

Allmänt	Utredning av malabsorption. Ange antal biopsier
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Esofagus (Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.)

Allmänt	Ange antal biopsier
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Metaplasi esofagus barrets vid frågeställning barrets, övriga frågeställningar använd ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Px från olika nivåer ska insändas i numrerade burkar med varje preparats lokalisering/nivå angiven på burk och remiss/ i ordination.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.
-----------	---

Px (provexcisioner)

Allmänt	Ange antal biopsier och lokalisation.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Px från olika lokalisationer ska insändas i nummerade burkar med varje preparats lokalisation angiven på burk och remiss/ i ordination.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Colonpolyp

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Nåla eventuellt upp preparatet på korkplatta Tillse att fixeringslösningen kan cirkulera mellan kork och preparat.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Stora operationspreparat

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Utförande	<p>Preparat klipps upp och sköljs innan fixering för att undvika autolys. Klipp ej genom tumörer och ulcera.</p> <p><u>Höger colon</u> tuschas svart på icke peritonaliserad yta (CRM-ytan) (torka noga och spraya ev med 5% ättiksyra för att fixera tusch)</p> <p>Ventrikelpreparat klipps upp genom curvatura major, colon genom taenina libra.</p> <p>Små förändringar är oftast lättare att se i ofixerat tillstånd, varför den vidare undersökningen i sådana fall underlättas om dessa områden märks med sutur eller nål.</p> <p>Preparat nålas upp på korkplatta. Tillse alltid att fixeringslösningen kan cirkulera mellan kork och preparat</p>
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

UROLOGPREPARAT

Njurbiopsi

Allmänt	<p>Ange antal biopsier</p> <p>Biopsier med frågeställning cancer diagnosticeras på laboratoriet i Borås</p> <p>Vid biopsier med frågeställning nephrit (glomerulonephrit) kontakta: Patologlaboratorier Göteborg, Sahlgrenska sjukhuset Tfn 031-342 36 59</p>
Ordination	<p>Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän vid cancerfrågeställning.</p> <p>Vid nephritfrågeställning används ordination; Patologi Medicinsk njure/transplantat</p> <p>Övriga använd Su ´s PAD remiss.</p>
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Transport	Frågeställning cancer; Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag. Frågeställning nephrit; Skickas direkt till Gbg, se ovan, avsnitt "Allmänt".
-----------	--

Nephrectomipreparat

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Prostata (Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.)

(nålsbiopsi)

Allmänt	Ange lokalstatus, PSA, ev ultraljud. Ange från vilken del av prostata respektive biopsi är tagen, ange även fraktion i respektive burk.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Prostata mellannål Övriga använd PAD - Förtryckt Prostata remiss
Utförande	Biopsier från olika fraktioner placeras ej i samma burk. Varje preparats lokalisering/fraktion anges i ordinationen. För att undvika att biopsierna fragmenteras läggs dessa på ett "rispapper" Skraplikt material gärna i separat "rispapper".
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. (eventuellt färgad) Mängd 1:20 OBS! viktigt att biopsin ej får torka fast i pappret utan omedelbart läggs i fixeringslösning

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.
-----------	---

Prostata (transutretär resektion)

Allmänt	Ange lokalstatus, PSA och ev ultraljud
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Prostata Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Ange vikt.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Enukleationspreparat / Adenomektomier

Allmänt	Ange lokalstatus, PSA och ev ultraljud
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Prostata Övriga använd PAD remiss.
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Prostatectomi

Allmänt	Ange lokalstatus, PSA och ev ultraljud
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Prostata Övriga använd PAD remiss.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Utförande	Orienteringen underlättas om preparatet suturmärks på apex vänster.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Urinblåsa (Ackrediterat område: Regional Laboratoriemedicin Borås, Skene, Alingsås med ackrediteringsnummer 1240 Klinisk Patologi är ackrediterad av Swedac för Provningslaboratorium enligt ISO 15189.) (px)

Allmänt	Ange från vilken del av urinblåsan respektive biopsi/biopsier är tagen.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Biopsier från olika lokalisationer placeras i numrerade burkar med varje preparats lokalisering angiven på burk och remiss. Ange antal biopsier
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Urinblåsa (transuretär resektion)

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	För säkrare bedömning av invasion är <u>fraktionering</u> av resektionsmaterialet i "huvudprov" och "tumörbas" önskvärt.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Urinblåsa (*cystectomi*)

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Blåsan fylls via kateter med 4 % formaldehydlösning så att den är väl utspänd. Uretärerna märks med sutur. Om uretärbitar från resektionsränderna sänds separat ska övre resektionskanten suturmärkas .
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Vasectomi

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Preparaten placeras i separata burkar märkta. "1 höger" och 2 vänster" Nyp ej med pincett i vävnaden.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

ÖVRIGA PREPARAT

Appendix

Allmänt	
---------	--

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Preparatet ska <u>inte</u> klippas upp.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Gallblåsa

Allmänt	Ange färg och form på ev konkret som sköljs bort
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Preparatet klippas upp i corpus lämna collum intakt
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Parathyreoidea

Allmänt	Vid konsultation under pågående operation Se fryssnitt – ofixerat vävnadsmaterial. Anmäl till lab i förväg Behov av service efter kl. 16.00. Kontakta i god tid laboratoriet.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	
Fixering	Fixeras inte om behov av konsultation under pågående operation. I övrigt - 4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Kontakta alltid personal vid överlämnandet av ofixerat prov Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Testikel

Allmänt	
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Thyreoida

Allmänt	Prov analyseras på Sahlgrenska Göteborg
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd SU´s PAD remiss.
Utförande	Preparatet suturmärks för adekvat orientering
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Bronch och lungbiopsi

Allmänt	Handhas skyndsamt då fixerings tid ska begränsas. Provtagning/prover som ej kan nå laboratoriet före kl 12 dag före helgdag bör planeras om till annat tillfälle. Ange om cytologiskt material insänds samtidigt.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Kirurgisk lungbiopsi Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Ange antal biopsier

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20 Ange klockslag då preparatet läggs i fixeringslösning
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00 alltid samma dag som provtagning. OBS! Dag före helgdag ska preparat lämnas på provinlämningen före kl 12.

Temporalisbiopsi

Allmänt	Vaskulit är ofta fokal och med ett mycket kort kärlavsnitt kan man missa diagnosen.
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän Övriga använd PAD remiss.
Utförande	Om möjligt tag minst 10-20 mm av kärlet.
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Leverbiopsi

Allmänt	Biopsier med <u>frågeställning cancer</u> diagnosticeras på laboratoriet i Borås. Biopsier med annan medicinsk frågeställning; för provtagning och transport kontakta: Patologlaboratorier i Göteborg, Sahlgrenska sjukhuset Tfn 031-342 36 59
Ordination	Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Lever för alla frågeställningar Övriga använd SU ´s PAD remiss för medicinska frågeställningar enligt ovan för cancerfrågeställning använd PAD remiss
Utförande	Ange antal biopsier
Fixering	4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Muskelbiopsi

Allmänt	<p>Vid myosit/inklusionskroppsmyosit/myopatifrågeställning eller där specialanalys efterfrågas ska biopsier tas enligt speciella anvisningar.</p> <p>Kontakta därför alltid muskellaboratoriet innan provtagning</p> <p>Muskellaboratoriet, Patologiska Institutionen 1, Gula stråket 8, Sahlgrenska sjukhuset</p> <p>Muskellaboratoriet tel. 031-342 29 16 BMA: Zarah Pernber, Melisa Karabulut & Lisa Wielbass Patolog: Anders Oldfors tel. 031-342 20 84. Mobil: 0707338116</p>
Ordination	<p>Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Muskellab</p> <p>Övriga använd Su´s PAD remiss</p> <p>Millennium anslutna ska vid annan frågeställning än ovan använd ordination Patologi Allmän</p> <p>Övriga använd PAD remiss vid annan frågeställning än ovan</p>
Utförande	Se ovan, avsnitt "Allmänt".
Fixering	<p>Myosit/inklusionskroppsmyosit/myopatifrågeställning/specialanalys; Se ovan, avsnitt "allmänt". - Ofixerat</p> <p>I övrigt; 4 % fosfatbuffrad formaldehyd. Mängd 1:20</p>
Transport	<p>Myosit/inklusionskroppsmyosit/myopatifrågeställning/specialanalys: Remitterande klinik ansvarar för transport.</p> <p>I övrigt: Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras prov formaldehydfixerat i rumstemperatur tills nästa dag.</p>

Amyloiddiagnostik- bukfettsbiopsi

Allmänt	<p>Vid Specialdiagnostik- diagnostiseras i Uppsala</p> <p>Analyseras även på SU-gbg</p>
Ordination	<p>Millenium anslutna ska använda ordination Patologi Allmän</p> <p>Övriga använd SU´s PAD remiss</p> <p>Specialdiagnostik; se under avsnitt Utförande</p>

Provtagningsanvisningar Patologi KP Borås

Utförande	Vid specialdiagnostik Kontakta Per Westermark 018-6113849 / 0703-669358, Klinisk Patologi, Akademiska Sjukhuset Hus C5, 751 85 Uppsala
Fixering	Specialdiagnostik; Ofixerat i NaCl Övrigt: Fixeras i fosfatbuffrad 4% formaldehyd Mängd 1:20
Transport	Laboratoriets provinlämning före kl. 16.00. I annat fall förvaras både formaldehydfixerade och prov i NaCl i rumstemperatur tills nästa dag.